

צילום של פינקלשטיין: חגורת-ציניעות וגוף אשה
„מדוע כלי-כך הרבה לסביבות?”

היא החבלה הגדולה ביותר בגוף האדם. כל זה נעשה בצורה לגיטימית, במערכת שבה שולטים למעשה הגברים. למה הגברים אינם לוקחים אחריות בכל מה שקשור להריון? הרי האקט המיני הוא משותף לגברים ולנשים!

„אני חושבת שהתערוכה הזאת חשובה, כי היא מראה כיצד נשים רואות את עצמן. זוהי תערוכה-מחאה, המכריזה מי אני ומה אני. רק כאשר את יודעת מי את ומה את, את יכולה לבקר.”
כדי להמחיש את דבריה, סיפרה אסתר: „אחרי שילדתי, היו צריכים לתפור לי את אבריהם. הרופא שאל אותי בצורה

מספרת: „לקחתי שתי נשים, הלבשתי אותן בכנדי-בלט, והכנסתי להן אבנים קשות לתוך אברי-מיני. גם שם זה לחץ, הכאיב, דיכא וגרם למתח. גם במיצג שלי באה לידי ביטוי השאלה עד מתי וכמה זה כואב.”

אורחת מעניינת אחת בתערוכה היתה אסתר עילם, מרכזת מרכז-סיוע לנפגעות אונס, וסוציולוגית במיקצועה. אסתר הגיבה: „ברגע הראשון הייתי ממש בשוק. חשבתי לעצמי: סוף-סוף מישו עשה את זה! הוציאה את הדברים החוצה בצור רה כלי-כך ממוקדת ומרוכזת. התערוכה אינה עוסקת במראות מעולם אחר. זהו

מהמינים. הן פשוט אסקסואליות (לא מיניות). את האנרגיה שלהן הן מנווטות לאפיקים אחרים. הן מוציאות אנרגיה במישחקי סקווש, בריצה, בהתעמלות — לא צריך לקיים יחסי-מיני כדי להיפטר מאנרגיה.”

תערוכה נועדה, לדבריה, לפקוח את עיני הנשים והגברים כאחד. היא מציגה את הדברים באופן גלוי ובוטה, וקובעת: „זהו המצב. בואו נשנה.” היא טוענת כי הנשים מתחילות אט-אט לתפוס מקום שווה לצד הגברים. אך זאת רק בשכבות מפותחות מאוד בחברה המודרנית. היא דואגת לעולם השלישי, שבו נשים משמיינות שותפות לגברים. שבו גברים מתעללים בגופן של נשים ו„רוצחים את נישמתן.” יותר מזה, למרות שהיא לא חיה בארץ, טוענת רחל שדי אם תדרים כמה מטרים מהגלריה, שליד היכל-התרבות, היא תמצא נשים המתענות תחת ידי הגברים.

שינאת

הגבר לאשה

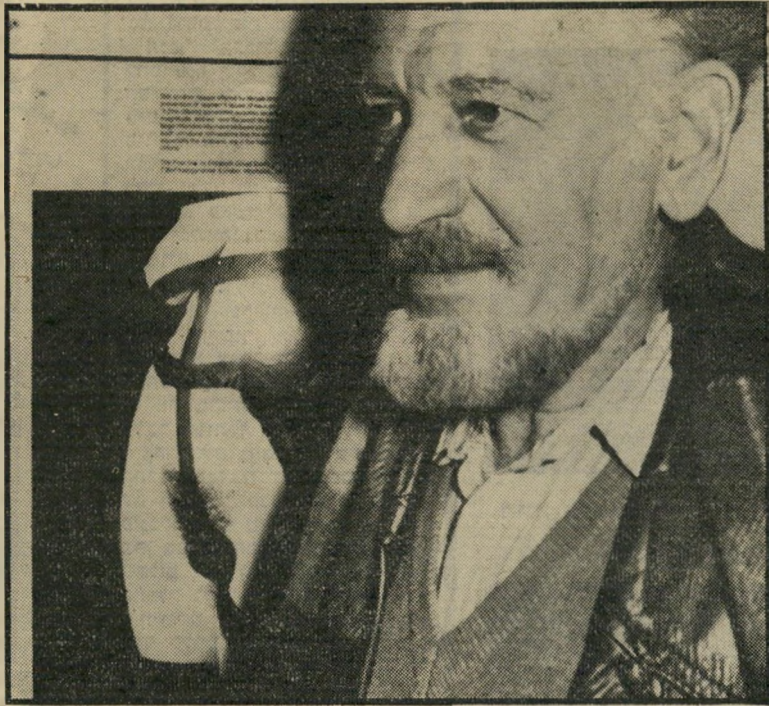
התנועה הפמיניסטית אכן עשתה רבות לשיפור מצבה של האשה. אולם מניין השינאה לגברים, השבה ומופיעה בעבודותיה? „זוהי שינאה עתיקת-יומין,” היא אומרת. „אך אין זו שינאה של נשים לגברים, אלא שינאתו של הגבר היודע כי האשה שווה לו ואף יכולה לעלות עליו, לכן יש בו הצורך להשפיל, לדכא, להעניש.”

התערוכה, שנפתחה ביום הראשון בערב, הפכה לחגיגה פמיניסטית. רק גברים מעטים באו לפתיחה. „חלק מהנשים שבקהל הגיבו

אומרים לה שכיום, מקומה של חגורת-הציניעות במוסיון. „נכון, הדברים קשים, אך אלה הם החיים! לגברים צורך מתמיד וטיבעי להעניש אותנו. זה התחיל כאשר ערכו לנו ברית-מילה וקיצרו לנו את הדגדגן, כדי שלא יתחרה עם אבר-המיני שלהם וזה נמשך עד היום בכל תחומי החיים,” היא אומרת.

פעילותה הפמיניסטית-אמנותית התחילה כאשר נטלה חלק במאבק למען הפלה חופשית, שהתקיים באנגליה, מולדתה הרי שניה. אך כמו פמיניסטיות רבות אחרות היא התאכזבה ממאבקה: „פיתאם הבנתי שהפלה חופשית מאפשרת לגבר לא לטול אחריות לגבי התוצאות של קיום יחסי-מיני. הבנתי מדוע כלי-כך הרבה גברים שמאלניים הם בעד הפלה חופשית — הם פשוט לא מוכנים לקחת את האחריות.” כאשר הבינה שהפלה חופשית היא בעצם נגד האשה ולא למענה, התחילה רחל במסע נגד אמצעי-מניעה לנשים. „מדוע מעולם לא נעשו נסיונות הורמונליים על גברים,” היא מתריסה.

בשלב מאוחר יותר, אחרי שסיימה את מאבקה בעד ההפלות ונגד אמצעי-מניעה, היא נרתמה למסע של נשים נגד פורנוגרפיה. ההפגנות התקיימו ברובע סוהו הלונדוני, שבו מרוכזים מרבית מועדוני-המין והנויות הפורנוגרפיה. הן מחו על הדרך שבה מתעללים גברים בגופה של האשה. „האשה היא אבר לשימוש של הגבר,” אומרת רחל. היא המשיכה לעסוק בפעילות פמיניסטית, והפכה פעילה בתנועה גדולה שמחתה על אלימות נגד נשים. במקביל גם עבדה על התערוכה המוצגת היום בתל-אביב. לכל אחד מהצילומים הבוטים מצורף טקסט מתוך סיפרה של

צייר ארגוב בתערוכה (ליד תמונה של חגורת-ציניעות)
„איני מתלהב מן המסר!”

באופן פסי ממש. הן סיפרו לי כי נתקפו בחילה למראה התמונות. הגברים, לעומת זאת, התעלמו מהמסר הפמיניסטי והתרכזו באמנות הצרופה.”

הצייר מיכאל ארגוב, שביקר בפתיחת התערוכה, טען כי לא קיימת אמנות פמיניסטית כלל וכלל. לדעתו יש אמנות טובה ואמנות רעה. הוא ניתח את התערוכה כה מבחינה אמנותית ואמר: „יש כאן צילומים טובים, אבל איני מתלהב מהמסר. השימוש הצורני בחגורת-הציניעות כניגוד לגופה של האשה הוא חזק וטוב. הטקסטים לא אומרים לי דבר.”

הגובתה של רחל גילעדי, המגדירה עצמה כאמנית פמיניסטית, היתה שור: „זוהי עבודה רצינית וחוקה. רחל היא אמנית-אשה, המזדהה עם עבודתה מבחינה רישית. היא עובדת מהבטח, לדעתי, יותר מאחרי יצירתה מאשר אילו עסקה באמנות אוניברסלית. זהו חלק מהיום-יום. מתחיים, ואינו ניתן להסדרה. היא עובדת על חגורות-ציניעות לנשים כסמל לנשים מדוכאות. כיום זה אולי אבסורדי, אולם העובדה היא שאנו, הן נשים, עדיין מדוכאות וצריך לחשוף את זה להראות עד כמה אנחנו מקופחות.” רחל גילעדי ערכה מיצג בצוותא והיא

אליזבת גולד דימס, המיו הראשון. הן התערוכה מוצגת ביחד עם עבודותיהן של עוד שמונה נשים בלונדון, בגלריה הפמיניסטית הנודעת חצי הירח, ועוררה עניין רב.

לסביות

כאידיאולוגיה

רחל טוענת כי עולמנו הוא עולם של גברים, ואם לא נילחם בהם נהיה תמיד הגזע הנחות.”

על השאלה מדוע חברות בתנועה הן פמיניסטיות כלי-כך הרבה נשים לסביות, שמטבען אינן אהובות גברים, היא משיבה: „הלסביות, החברות בתנועה הפמיניסטית, אינן לסביות מתוך נטייה. אנו מאמינות כי כל יצור אנושי הוא דרמיני. אם יש בינינו לסביות, הרי שהן לסביות מתוך אידיאולוגיה. החלטנו שאנו נפנה את הן אנרגיה שלנו רק לנשים. ניקח אותה מהגברים וכך נועיל לעצמנו. אנרגיית נשים למען נשים.”

ומה בדבר הטבע? מה בדבר הצורך הטבעי לקיים יחסי-מיני עם בני המין השני? „יש נשים בתנועה הפמיניסטית, שהחליטו לא לקיים יחסי-מיני עם אף-אחד

פמיניסטית גידעדי ליד תמונה של גוף אשה
„יצירה של פמיניסטית חשובה יותר!”

הטבעית ביותר כמה בדיוק לתפור, על-מנת שיתאים לאברי-המין של האיש שלי.” גיא רודס, עמיל-מכס במיקצועו, היה מן הגברים המעטים שביקרו בתערוכה: „קשה לי לדבר. אני מוועזע. אני עדיין בשוק. לדעתי זה יותר מדי. איני יודע מה זה צריך להביע, החגורות והברזלים. אני מבין שפעם זה היה הכרחי, אבל היום זה מיותר. התערוכה היא תופעה, אך אין בה מעבר לזה. זה אנאכרוניסטי. להראות חגורת-ציניעות היום? מדוע להעלות זאת שוב? מתוך מזוכיזם?”

בריוק עולמן של נשים המעונות פיסית — ושל א יטעה מישוה לחשוב שכיום אין דברים כאלה! נשים מעונות היום אם בדרכי אונס ואם במיסגרת חיי היום-יום. „חגורת-הציניעות אמנם אינה קיימת כיום בצורה הממשית, אך בהחלט מגיעות אלי למרכז נשים רבות עם חגורת-ציניעות פסי-כולוגית-נפשית. זה אבסורד שב-1981 נמצא עדיין כל דבר הקשור בעולמה הן מיני של האשה בידיהם של הגברים. „הנשים הן אלה שבולעות גלולות למניעת הריון, ומשמשות שפני-נשיון בידיהם של הגברים. הכנסת ההורמונים לגופנו